

PĚT RAD aneb Dohoda o vině a trestu

§ NOVÝ SERIÁL DENÍKU PRÁVNÍ PORADNA

Každý z nás čas od času řeší nějakou právní otázku, častokrát si však ani neuvedomujeme, že konkrétní záležitost v sobě skrývá mnohem více právních problémů a její řešení není tak jednoduché, jak se mohlo zpočátku zdát.

1. 9. 2012 vstoupila v účinnost novela trestního řádu, která umožňuje uzavřít mezi státním zástupcem a pachatelem trestného činu dohodu o jeho vině a trestu. Podstatou tohoto institutu je, že dojde k výraznému zkrácení a zjednodušení celého trestního řízení, neboť odpadne povinnost složitějšího vyšetřování, dokazování, dlouhého projednávání u soudu, apod. Státní zástupce může zahájit jednání o dohodě o vině a trestu na návrh obviněného nebo i bez takového návrhu, jestliže výsledky vyšetřování do-

statečně prokazují závěr, že se stal trestný čin a že jej spáchal obviněný. Pokud k uzavření dohody o vině a trestu nedojde, trestný čin bude následně projednáván v obvyklém trestním řízení.

Rada první

Dohodu o vině a trestu nelze sjednat u všech trestných činů.

Trestní řád výslovně stanoví, že dohodu o vině a trestu nelze sjednat v řízení o zvlášť závažném zločinu. Zvlášť závažným zločinem je úmyslný trestný čin, pro nějž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejmeně deset let. Dohodu tak lze uzavřít nejen k přečinům, což jsou všechny nedbalostní trestné činy a úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby do pěti let, ale i k zločinům, tedy ke všem trestním činům, které nejsou přečiny nebo zvlášť závažné zločiny. Ze samotného pojmu věci nelze dále uzavřít dohodu o vině a trestu v řízení proti uprchlému.

Rada druhá

Základem je doznání pachatele a nutná účast jeho obhájce.

Podmínkou sjednání dohody o vině a trestu je prohlášení obviněného, že spáchal skutek, pro který je stíhán, pokud na základě dosud opatřených důkazů a dalších výsledků přípravného řízení nejsou důvodně pochybnosti o pravdivosti jeho prohlášení. Jestliže se obviněný ke spáchání trestného činu nedozná, je uzavření dohody vyloučeno. Pokud pak nebude dohoda o vině a trestu uzavřena, k prohlášení viny učiněnému obviněným se v dalším řízení nepřihlíží. Dohodu o vině a trestu může státní zástupce sjednat s obviněným pouze za přítomnosti jeho obhájce. Obviněný tak musí mít při uzavírání dohody o vině a trestu ustanoveného nebo zvoleného obhájce vždy, i když by ve standardním trestním řízení nebyla dána povinnost nutné obhajoby.

Rada třetí

U sjednávání dohody o vině

a trestu má právo být přítomen poškozený.

Státní zástupce při sjednávání dohody o vině a trestu dbá také na zájmy poškozeného. Je-li poškozený sjednávání dohody o vině a trestu přítomen, vyjádří se zejména k rozsahu a způsobu náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení. Dohodu o vině a trestu lze sjednat i bez přítomnosti poškozeného, nedostaví-li se k jednání, ačkoli o něm byl rádně vyrozuměn, nebo nedostaví-li se k jednání a nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení již uplatnil nebo prohlásil, že jej uplatňovat nebude. Uplatnil-li poškozený, který není jednání přítomen, nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, může se státní zástupce za poškozeného dohodnout s obviněným o rozsahu a způsobu náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení až do výše uplatněného nároku.

Rada čtvrtá

Dohoda o vině a trestu má zákonem přesně vymezený obsah.

Dohoda o vině a trestu musí obsahovat například popis skutku, pro který je obviněný stíhán, označení trestného činu, který je v tomto skutku spatrován, a to jeho zákonem pojmenováním, prohlášení obviněného, že spáchal skutek, pro který je stíhán a který je předmětem sjednané dohody o vině a trestu, dohodnutý druh, výměru a způsob výkonu trestu včetně délky zkušební doby a mnoho dalších náležitostí vyjmenovaných v trestním zákoníku.

Rada pátá

Konečné rozhodnutí o schválení dohody o vině a trestu závisí na soudu.

Sjednaná dohoda o vině a trestu mezi státním zástupcem a obviněným podléhá schválení soudu. Pokud tedy k uzavření dohody o vině a trestu dojde, státní zástupce podá soudu v rozsahu sjednané dohody návrh na její schválení. Jestliže přítomne-

Nepřehlédněte

Deník každou středu zveřejňuje právní poradnu, ve které se dozvíte, jak postupovat v konkrétních situacích a čeho se naopak vyvarovat. V tištěném Deníku přineseme zkrácenou verzi, delší pak naleznete tentýž den odpoledne na www.msdenik.cz.

NEPŘEHLÉDNĚTE:

Příští téma: Jak správně podat odvolání proti soudnímu rozhodnutí

došlo i k dohodě o náhradě škody nebo nemajetkové újmy nebo o vydání bezdůvodného obohacení, upozorní státní zástupce soud na tuto skutečnost v návrhu, soud pak o náhradě škody rozhodne sám.

V tomto článku jsme čerpali z níže uvedených právních předpisů: Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád

Rubrika 5 rad zdarma je společným projektem Deníku a internetové právní poradny Právní linka – www.pravnilinka.cz.